
Yhteistoimintasopimus maahanmuuttajien ohjauksesta ja neuvonnasta

Evl 12.11.2024 § 44
151/04.01.01.00/2022

Sote-uudistuksen myötä nykyisin kuntien vastuulle kuuluvat kotoutumiseen liittyvät tehtävät jakautuivat 1.1.2023 alkaen kuntien ja hyvinvointialueiden kesken. Hyvinvointialueet vastaavat sosiaali- ja terveyspalveluista, mutta kuntiin jäi uudistuksen jälkeen merkittävä määrä lakisääteisiä tehtäviä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain myötä hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyessä niille siirtyivät vain niille lainsäädännössä säädetyt tehtävät. Tämä tarkoittaa siis sitä, että sosiaalihuolto ei ole voinut enää 2023 jälkeen hoitaa esimerkiksi kotoutumislain mukaisten alkukartoitusten tai kotoutumissuunnitelmien toimeenpanoa.

Tällä hetkellä on menossa KOTO24 –uudistus, jossa uuden kotoutumislain tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttaneiden työllisyyttä, työllistymistä tukevia valmiuksia, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Lain tavoitteena on myös edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken.

Laki kotoutumisen edistämisestä uudistetaan niin, että se ottaa huomioon eduskunnan edellytykset kotoutumisen edistämisestä ja muuttuneen toimintaympäristön. Uudistettu kotoutumislaki (681/2023) tulee voimaan 1.1.2025 yhtä aikaa TE-palvelujen uudistuksen kanssa. Kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä on kunnilla. Kotoutumista edistävät: 1) kunnan peruspalvelut (mm. varhaiskasvatus, koulutus, nuoriso-, vapaa-aika-, liikunta- ja kulttuuripalvelut), 2) kunnan kotoutumishjelmaan kuuluvat erityiset kotoutumispalvelut ja 3) maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden matalan kynnyksen ohjaus ja neuvonta.

Kunnan kotoutumishjelma on kunnan järjestämä maahanmuuttajan maahanmuuton alkuvaiheen palvelukokonaisuus. Kotoutumishjelman palveluiden tavoitteena on edistää maahanmuuttajan kotoutumista, työllisyyttä tai yrittäjyyttä, osaamista ja työelämävalmiuksia, yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja tasa-arvon toteutumista, terveyttä ja hyvinvointia, arjen kansalaistaitoja sekä osallistumista järjestötoimintaan ja muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan.

KOTO24 –uudistuksella on yhteys työvoimapalvelu-uudistukseen. Työvoimaviranomainen vastaa työnhakija-asiakkaiden kotoutumisen edistämisestä. Iso osa kotoutujista on TE-palveluiden asiakkaita ja myös jatkossa työnhakijoiden kotoutumisen edistäminen kytketään työvoimapalveluihin. Maahanmuuttaneiden ja kotoutuja-asiakkaiden määrät vaihtelevat alueellisesti ja paikallistasolla ja työvoimaviranomaisten ja kuntien yhteistyö tukee kotoutumispalveluiden saatavuutta ja kustannustehokkuutta.

Porin kaupunki on tarjonnut Kokemäelle mahdollisuutta tehdä yhteistyösopimus koskien maahanmuuttajien neuvontaa ja ohjauspalveluita niin, että sovittu palvelu sisältäisi myös palvelua International House-konseptin mukaisesti sekä henkilö- että yritysasiakkaille. Palveluun sisältyy myös Kelan viikoittainen päivystys, asumisneuvonta ja talousneuvonta sekä etäasioinnin mahdollisuus. Tarvittaessa asiointia voidaan hoitaa myös kasvotusten Kokemäen kaupungin tarjoamassa tilassa.

Pori järjestää lisäksi myös erilaisia tapahtumia ja infoja, joihin kokemäkeläiset ovat tervetulleita. Sosiaalisen median kanavien kautta asiakkaat saavat helposti tietoa ajankohtaisista tapahtumista ja tulevat International Housen nettisivut palvelevat käytännön läheisesti neljällä eri kielellä ja hyödyttävät laajasti kotoutujia.

Tällä nyt tehtävällä sopimuksella Kokemäen kaupunki hankkii kotoutumislain (Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023) mukaisia palveluja Porin kaupungilta seuraavasti:

- Kokemäen kaupunkiin muuttavien vieraskielisten ja maahanmuuttajien ohjaus ja neuvonta
- Ei-työnhakijoiden osalta kotoutumisen palvelutarpeen arvioiden ja kotoutumissuunnitelmien laadinta (tältä osin sopimus on Kuntalain 54 § mukainen sopimus viranomaistehtävien hoitamisesta)
- Sopimukseen sisältyy tulkkaus, omakielinen ohjaus (venäjä/dari/arabia), kilometrikorvaukset ja sähköiset esitteet palvelun markkinointia varten

Kotoutumisen onnistuminen vaatii verkostotyöskentelyä paikallisten toimijoiden kanssa kotoutumisen edistämiseksi, jonka vuoksi kotouttamistoiminnan suunnittelu ja kehittäminen tehdään yhdessä Kokemäen kaupungin toimijoiden kanssa. Yhteistyösopimuksen vuosihinta on asukaslukuun perustuva 7500 e.

Maahanmuuttajien ohjaus suomalaisen yhteiskunnan omankieliseen perehdytykseen (yhteiskuntaorientaatio) toteutetaan ostopalveluna ja sen hankinnassa hyödynnetään Satakunnan työllisyysalueen kanssa tehtävää yhteistyötä.

Kokemäen kaupungin hallintosäännön 30 §:n mukaan elinvoimalautakunta vastaa kotoutumispalveluiden järjestämisestä.

Lisätietoja antaa	Hallintojohtaja Katja Törrönen, puh. 040 488 6101
Esittelijä	Hallintojohtaja Katja Törrönen
Päätösehdotus	Elinvoimalautakunta päättää 1. hyväksyä Porin kanssa tehtävän yhteistoimintasopimuksen maahanmuuttajien koulutuksesta ja neuvonnasta ja 2. valtuuttaa tarvittaessa hallintojohtajan tekemään sopimukseen sellaisia vähäisiä muutoksia tai teknisluonteisia korjauksia, jotka eivät heikennä kaupungin sopimusasemaa.
Päätös	Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.